

Obsah

ÚVOD 4

ZDRAVÁ VÝŽIVA 5

Správné stravovací návyky je nutno zavést již před otěhotněním 6

Optimální tělesná hmotnost – jak si ji udržet? 6

Co je optimální tělesná hmotnost a jak se počítá? 6

Proč je důležité dosažení a udržení optimální

tělesné hmotnosti? 7

Denní energetický příjem v jednotlivých obdobích 7

Vyvážená strava – co to je? Zastoupení jednotlivých živin 8

Sacharidy 8

Bílkoviny 9

Tuky 10

Denní zastoupení jednotlivých skupin potravin

v porcích a velikost porcí 11

Optimální stravovací režim 13

Jak vypadá optimální stravovací režim? 13

Pitný režim 13

Denní příjem tekutin 13

Vhodné nápoje 13

Nevhodné nápoje 14

Zastoupení jednotlivých vitamínů a minerálů v potravě 14

Vápník 14

Kyselina listová 14

Železo 15

Hořčík 15

Jód 15

Zinek 15

Fosfor 17

Jak ochutit stravu? 17

Co vyloučit ze stravy? 18

Alkohol 18

Umělá sladidla 18

Potraviny s konzervačními látkami 18

Ztužené tuky 18

Co omezit ve stravě? 18

Živočišné tuky 18

Uzeniny 18

Sůl 19

Výrobky s kofeinem 19

Sladká jídla a jednoduché cukry 19

Čaje z léčivých bylin (obsahující účinné látky,

kteří mohou farmakologicky ovlivnit vývoj plodu) 19

Potraviny napadané plísněmi nebo jinými organismy 19

Jak je to s plísňovými sýry? 19

Specifika vyvážené stravy v jednotlivých trimestrech

a při kojení 20

1. trimestr 20

2. trimestr 20

3. trimestr 20

Období kojení 21

Celodenní jídelníček – ukázky pro jednotlivá období

těhotenství a při kojení 23

ZDRAVÉ VAŘENÍ 25

Domácí mýslí 26

Jáhlová kaše 28

Zapečené toustíky s tvarohem a ovocem 30

Vaječná omeleta s kukuřičnými lupínky a zeleninou 32

Čočková pomazánka 34

Bagetky (chlebičky) každý den jinak 36

Špenát s lososem 38

Pečená treska 40

Hovězí vařeně / hovězí vývar 42

Hrnkový knedlík 44

Rajská z čerstvých rajčat 46

Zapečené mleté maso s lilkem 48

Bramborové suflé s bylinkami 50

Salát z červené řepy s mozzarellou 52

Celozrný kuskus s čerstvými bylinkami 54

Letní pudink s omáčkou z lesního ovoce 56

ZDRAVÉ CVIČENÍ 59

Proč cvičit v těhotenství 60

Aktivita pro těhotné 60

Vhodné aktivity pro těhotné 60

Nevhodné aktivity pro těhotné 60

Pravidla fyzické aktivity v těhotenství 61

Pravidla, kterými by se žena měla řídit již od prvního

měsíce těhotenství 61

Jak správně cvičit a sportovat nejen v těhotenství? 61

Zahřátí a protažení organismu před zátěží 61

Zahřívací cviky před vlastní fyzickou zátěží 62

Cviky na protažení jednotlivých svalových skupin

před fyzickou zátěží 62

Zklidnění organismu po zátěži	64	Správný sed na míči	87
Cviky pro uvolnění a protažení svalů po fyzické zátěži	64	Základní cviky před, během těhotenství i po porodu	87
Správné držení těla, sezení, zvedání předmětů	66	Cvičební jednotka na velkém míči pro 1. trimestr	89
a vstávání z postele a ze země	66	Cvičební jednotka na velkém míči pro 2. trimestr	91
Jak správně stát?	66	Cvičební jednotka na velkém míči pro 3. trimestr	92
Jak správně sedět?	67	Cvičení v šestinedělí	92
Jak správně zvedat předměty?	67	Cviky na zpevnění pánevního dna a urychlení	
Jak správně vstávat z postele a ze země?	67	zavinutí dělohy	92
Základní sestava pro všechna období	68	Cviky na posílení břišního svalstva	
Jak často cviky ve cvičebních sestavách opakovat?	68	(nevčítit u rozestupu – diastázy břišních svalů)	93
Cviky na posílení prsních svalů a hrudní páteře	68	Cviky na posílení prsních svalů	94
Cviky na posílení břišního svalstva	70	Cviky na zlepšení prokrvení dolních končetin –	
Cviky na uvolnění kyčlí, boků a protažení		prevence křečových žil, otoků	94
stehenních a hýžďových svalů a uvolnění kotníků	71	Cviky při diastáze břišních svalů	95
Cviky na posílení pánevního dna	72		
Cviky na uvolnění krku, šíje a ramen	72		
Cviky na procvičení klenby	73		
Prevence křečových žil	77		
Cvičební jednotka v 1. trimestru	77		
Cviky na páteř a břišní svaly	77		
Cviky na podporu krevního oběhu	79		
Cvičební jednotka s overballem v 1. trimestru	80		
Cvik na posílení prsního svalu a posílení svalů			
meziopatkových	80		
Cviky na protažení prsních svalů a uvolnění			
hrudní páteře	80		
Cvik na posílení vnitřní strany stehna a protažení			
zadní strany dolních končetin	80		
Cviky na posílení svalů pánevního dna a na posílení			
hýžďových svalů	81		
Cvičební jednotka ve 2. trimestru	81		
Cviky na páteř	82		
Cviky na břicho	82		
Cviky na posílení svalstva pánevního dna	83		
Cvičební jednotka s overballem ve 2. trimestru	83		
Cviky na páteř	83		
Cvičení stimulující svaly pánevního dna			
a uvolňující bederní páteř	83		
Cviky na protažení páteře a posilování svalů pánve	84		
Cvičební jednotka ve 3. trimestru	85		
Cviky na posílení stehenních a hýžďových svalů	85		
Cvičební jednotka s overballem ve 3. trimestru	86		
Příprava na porod	86		
Nácvik dýchání	86		
Cvičení na míči v těhotenství	87		
Jak velký míč si ke cvičení pořídit?	87		

OBSAH .....

POUŽITÁ LITERATURA:

- HAVLIK, B. *Pijeme zdravě*. Praha: Sružení českých spotřebitelů, 2006.
- HRONEK, M. *Výživa v období těhotenství a kojení*. Praha: Maxdorf, 2004.
- KELLER, U., MEIER, R., BERTOLI, S. *Klinická výživa*. Weinheim: VCH Verlagsgesellschaft GmbH, 1992.
- LORENCOVÁ, K. *Koření známé a neznámé*. Praha: Grada, 2007.
- Výživová doporučení pro obyvatelstvo ČR*. Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2006.
- MOUREK, J. *Omega mastné kyseliny*. Praha: Triton, 2007.
- MÜLLEROVÁ, D. *Výživa v těhotenství a laktaci*. In: Svačina, Š. *Klinická dietologie*, Praha: Grada, 2008.
- Pravínové tabulky I–II*. Praha: Společnost pro výživu, Ústav zemědělských a potravinářských informací, 1993.
- Referenční hodnoty pro příjem živin*. Praha: Společnost pro výživu, 2011.
- SYROVÝ, V. *Tajemství výrobců potravin*, 2002.
- STRUNECKÁ, A., PATOČKA, J. *Doba jedová*. Praha: Triton, 2011.
- VALÍČEK, P. *Koření a jeho léčivé účinky*. Benešov: Start, 2005.
- VĚLÍŠEK, J. *Chemie potravin I–III*. Tábor: Osis, 2002.
- VYSKOCIL, F. *Káva vcelku blahodárná*. Vesmír, 2007.
- Výživová doporučení pro obyvatelstvo České republiky*. Společnost pro výživu, inovace 2012
- ŽOFKOVÁ, I. *Vliv těhotenství a laktace na kalciový metabolismus*. DMEV, 2006,4.